

מסורת הש"ס

א) והמנצח'ם וסמ"ג סבטו חלק א' מן יין השרוי של איי חי משם וי' חלקי מים חי ועי' רש"א, ב) [לעיל יח:], ג) [לקמן כב, מד:], ד) חולין ע"א, [כריתות ז': בסורות מ:], ה) [לעיל יח:], ו) [שם עי:], ז) [כריתות י' לקמן כב: לח. סו:], ח) [ז"ל אחר ד"ה לא אמרינן], ט) [לעיל עי:], י) [לעיל יח:], כ) שייך לעי"ב,

הגהות הב"ח
<p>(א) רש"י ד"ה בלא דם וכו' ולרבי יהודה אפילו: (ב) ד"ה ולעילוי ור"ה ולינה הד"א:</p>

לעזי רש"י
<p>טנב"ש [טניב"ש]. דק.</p>

מוסף רש"י

המפלת החתיכה. בלא לזרז, אם יש עמה דם טמאה. האשה טמאה כשאר נדה ולא משום לידה, דלאו ולד היא (יעיר יח.). כמין שערה. אדומה (לקמן יד.). המפלת מין בהמה חיה וערפ. קאמר ר"מ תורת ולד עליה ואמן יושבת עליהן ימי טומאה וימי טהרה (חולין נט.). תשב לזכר. שפעת ימי טומאה ושלישם ושלשה ימי טהרה, שכל דמים שהיא רואה בהן טהורין (שם). תשב לנקבה. שנושים טמאים וס"ז טהרה (שם ובבברות ט.). ואם אין ידוע. אם זכר אם נקבה. הטל עליהם חומר שניהם ותשב לזכר ולנקבה. שנושים טומאת לידה נקבה, ואפילו אינה רואה בהן, שמה נקבה לידה ובלא ראייה איכא שנושים טומאת לידה, וימי טהרה אין לה אלא עד ארבעים יום מתחילת לידתן כדין זכר, שמה זכר הוא (חולין שם ובעי"ז בבברות שם). של ארבעת מיני דמים. שהחתיכה מארבע מראות דם טמא השניטין במתני', ואפי"ג דחמשה תנן, שחור אדום הוא אלא שנקא, דסיון דמראה דם טמא יש בה, אמרינן טול דם הוא וטמאה נדה, ורבנן סבירי אין זו דם אלא כסר, אבל של שאר מיני דמים טהוריה. טון יזיק ולגן שטהורין הן (ועי' יח.). ואינה יודעת מה הפילה. שאבדה החתיכה קודם שנאסה לפנינו (יעיר יט.). לא אמרינן רוב חתיכות כו'. דלא סגינא להו רוב חתיכות של ד' מיני דמים (שם).

השרוני. מווג: **נידון ככרמלי חי**. דהכי נמי דדקי ככרמלי חי. ואית דגרסי כשרוני נידון הכרמלי: **בכוס טבריא של זכויות פשוט**. טנב"ש ואיידי דקליש נראה צו אדמומית היין: הדרן עלך בל חיד **המפלת חסיכה אם יש עמה דם טמאה**. משום נדה: ואם לאו **טהורה**. דלאו לידה היא דאי לידה היא בלא דם נמי טמאה דכתיב (ויקרא יב) כימי נדת דומה טמאה: ר' יהודה אומר כו'. מפרש בגמרא: **כמין שערה**. שער: **יבחושי**. יתושין: אם **נימוחו טמאה**. משום נדה דדס הוא: **מין דגים**. נמי לאו ולד הוא וטעמא מפרש בגמרא [כג:] הלכך אי איכא דם טמאה נדה ואם לאו טהורה: **סעז לזכר**. ימי טומאת שצעה וימי טהרה ל"ג וכל דמים שתרמה בהן טהורין: **לזכר ולנקבה**. לחומרלא ימי טומאה דנקבה שצושים וימי טוהר כלים לסוף ארבעים יום מזכר ולא פ' נקבה. ובגמרא [כג.] מפרש מאי שנא דלמיה ועוף קרי ולד יותר מדגים: **גב' של ד' מיני דמים**. דקסבר היא גופה דם הלכך טמאה נדה אצל ולד לא הי': **ירוקה ולבנה**. לאו מארבע מיני דמים הן אלא אדום וכמימי אדמה וקרן כרכוס וכמוזוג. ושחור לא קא חשיב דהיינו אדום אלא שלקאיי': **לא אמרינן כו'**. דקסברי אין רוב חתיכות של ארבע מיני דמים דלא אחזוק לן האי רובא: **למאן קסני נה**. כלומר להודיע דבריו של מי בא: אלא **לר' יהודה**. להודיע דאירוקה ולבנה נמי פליג: **והו לרבי יוחנן וכו'**. כלומר הך קושיא דירוקה ולבנה לא איבעי לן לפרושי דכי היכי דקשיא ליה לשמואל קשיא ליה לרבי יוחנן דהא רבי יוחנן נמי אמר על שאר מינין לרבי יהודה טהורה והכא קמני ירוקה ולבנה ופליג רבי יהודה ותו קשיא אחריתי לר' יוחנן דאמר' של ארבעת מיני דמים דברי הכל כו': הכי גרסינן **וכי סימא כי פליגי רבנן אירוקה ולבנה אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה כו' אלא לאו רבנן ופליגי: פסיחת הקצר**. הרמס: **בלא דם**. דם לידה הלכך לרבנן כי ליכא דם טהורה ואפילו החתיכה של ארבע מיני דמים דחתיכה לאו דם הוא אלא צער ולא אמר דם אחר איכא ואנן הוא דלא חזינן דקסברי רבנן אפשר לפסיחת הקצר בלא דם (א) לר' יהודה אפילו ירוקה ולבנה טמאה דודאי דם אחר הוה ואנן הוא דלא חזינן דאי אפשר לפסיחת הקצר בלא דם: **קשסה שנים**. בתוך י"א יום שצין נדה לנדה וראתה דם מחמת קושי: **ולשלישי הפילה**. ואינה יודעת אם

המפלת חתיכה פרק שלישי נדה

אָלֵא בחתיכה שֵׁל ד' מיני דמים. דקסבר ר' יהודה דס נדות הוא ונקרש ונעשה חתיכה כדאמר לקמן גבי מפלת מין דגים ורבנן סברי מקור מגדל חתיכה ולא דס נדות הוא: **וְרַבֵּנָן סברי לא אמרינן** רוב חתיכות. תימה ונימא דהוה פלגא ופלגא ויהא ודאי טמא ברה"י

אע"ג דאיכא חוקת טהרה וי"ל דאמר' לעיל (דף יח:.) דאפילו לרבי יהודה לא הוי רוב גמור ואין שורפין עליו את התרומה ולרבנן אפילו פלגא לא הוי ואלדצה רוב החתיכות לאו של ד' מיני דמים הס: **לָרַבִּי יוחנן אדומה ושחורה לְמֵאן קתני לָהּ אי לְרַבִּי יהודה**. והי"פ המפלת אדומה ושחורה דינו כדמפרש ר' יהודה בסיפא השתא אירוקה כו' ומתוך פי' ר"ח משמע דל"ג וכ"ט כי פליגי רבנן אירוקה ולבנה וכן נראה דהא בזהלי קמני צמילתיהו שחורה ואדומה ואין וז סוגיית הש"ס:

הדרן עלך בל חיד

המפלת בחתיכה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה ר' יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה ‏^[א] והמפלת כמין קליפה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושינן אדומים תטיל למים אם נמוחו טמאה ואם לאו טהורה והמפלת כמין דגים חגבים שקצים ורמשים אם יש עמהם דם טמאה ואם לאו טהורה ‏^[א] והמפלת מין בהמה חיה ועוף בין טמאין בין טהורין ‏^[א] אם זכר תשב לזכר ואם נקבה תשב לנקבה ואם אין ידוע תשב לזכר ולנקבה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים ‏^[א] כל שאין בו מצורת אדם אינו ולד:

גב' ‏^[א] אמר רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת מיני דמים אבל של שאר מיני דמים טהורה ור' יוחנן אמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה של שאר מיני דמים דברי הכל טהורה לא נחלקו אלא שהפילה ואינה יודעת מה הפילה ‏^[א] רבי יהודה סבר זיל בתר רוב חתיכות ורוב חתיכות של (מיני) ארבעת מיני דמים הויין ורבנן סברי לא אמרינן רוב חתיכות של ארבעת מיני דמים איני והא כי אתא רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא בידיה המפלת חתיכה יאדומה שחורה ירוקה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה קשיא לשמואל בחדא ולרבי יוחנן בתרתי לשמואל בחדא דאמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת מיני דמים והא קתני ירוקה ולבנה ופליג רבי יהודה וכי טימא כי פליג רבי יהודה אאדומה ושחורה ואירוקה ולבנה לא אלא ירוקה ולבנה למאן קתני לה אילימא רבנן השתא אדומה ושחורה מטהרי רבנן ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לרבי יהודה ופליג ותו לרבי יוחנן דאמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה הא קתני אדומה ושחורה ופליגי רבנן וכי טימא כי פליגי רבנן אירוקה ולבנה אבל אאדומה ושחורה לא אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה אילימא רבי יהודה השתא ירוקה ולבנה טמאה אדומה ושחורה מיבעיא אלא לאו רבנן ופליגי אלא אמר רב נחמן בר יצחק ‏^[א] באפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוגתא דהני תנאי דתניא ‏^[א] קשתה שנים ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה הרי

בא.

קו א מיי פ"ה מהלכות איסורי ביאה הל' י:
א ב מיי פ"ה מהלכות איסורי ביאה הל' יג טור י"ד ס' קפת ופי' קלד עי' בהשגות ובמ"מ ובכ"מ:
ב ג ד מיי שם פ"ה הל' יד והל' טו ועי' בהשגות ובמ"מ סמג לאוין קול טוש"ע י"ד ס' קפת סעיף ד:
ג ד ו מיי שם פ"ה הל' ח סמג שם טוש"ע שם ס' קלד סעיף ג:
ד ז מיי שם פ"ה הל' יג:
ה ח מיי פ"ו מהלכות איסורי ביאה הל' ד:

וְאֵינּוּ נֹאכְרִי. דאימא לא ראתה ולא ילדה וצ' קרצנות אין לריכה להציא משום דאימא ראתה וילדה דא"כ קושי סמוך ללידה הוא וטהורה כיון דלא שפחה מעת לעת דיש קושי לנפלים וכן צ"ל לרבי יהושע דסבר יש קושי לנפלים דאי אין קושי היה לה להציא שני קרצנות של זיבה דהוי ודאי נאכל ושל לידה דהוי ספק אינו נאכל דלזיבה וללידה לא סגי בקרנן חד מידי דהוי אכלא ודס כדאמרינן בפ"צ דכריתות (דף ט:) ולקמן בפ' יולא דופן (דף נז:.) בפאשר

ארבעת מיני דמים רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת מיני דמים אבל של שאר מיני דמים טהורה ור' יוחנן אמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה של שאר מיני דמים דברי הכל טהורה לא נחלקו אלא שהפילה ואינה יודעת מה הפילה ‏^[א] רבי יהודה סבר זיל בתר רוב חתיכות ורוב חתיכות של (מיני) ארבעת מיני דמים הויין ורבנן סברי לא אמרינן רוב חתיכות של ארבעת מיני דמים איני והא כי אתא רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא בידיה המפלת חתיכה יאדומה שחורה ירוקה ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה קשיא לשמואל בחדא ולרבי יוחנן בתרתי לשמואל בחדא דאמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת מיני דמים והא קתני ירוקה ולבנה ופליג רבי יהודה וכי טימא כי פליג רבי יהודה אאדומה ושחורה ואירוקה ולבנה לא אלא ירוקה ולבנה למאן קתני לה אילימא רבנן השתא אדומה ושחורה מטהרי רבנן ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לרבי יהודה ופליג ותו לרבי יוחנן דאמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה הא קתני אדומה ושחורה ופליגי רבנן וכי טימא כי פליגי רבנן אירוקה ולבנה אבל אאדומה ושחורה לא אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה אילימא רבי יהודה השתא ירוקה ולבנה טמאה אדומה ושחורה מיבעיא אלא לאו רבנן ופליגי אלא אמר רב נחמן בר יצחק ‏^[א] באפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוגתא דהני תנאי דתניא ‏^[א] קשתה שנים ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה הרי

ראתה דם צאותה לידה אם לאו‏^(א) ואינה יודעת. אם נפל הוא ואם רוח צעלמא הוא: הרי

עין משפט
נר מצוה

<div></div>	קו א מיי פ"ה מהלכות איסורי ביאה הל' י:
<div></div>	א ב מיי פ"ה מהלכות איסורי ביאה הל' יג טור י"ד ס' קפת ופי' קלד עי' בהשגות ובמ"מ ובכ"מ: <p>ב ג ד מיי שם פ"ה הל' יד והל' טו ועי' בהשגות ובמ"מ סמג לאוין קול טוש"ע י"ד ס' קפת סעיף ד:</p> ג ד ו מיי שם פ"ה הל' ח סמג שם טוש"ע שם ס' קלד סעיף ג:
<div></div>	ד ז מיי שם פ"ה הל' יג: <p>ה ח מיי פ"ו מהלכות איסורי ביאה הל' ד:</p>